

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด
ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น
สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์

The Development of Teaching Book in Marketing Principles
Subject with a 5-Step Inquiry Learning Management
for Buriram Community College Students

ศศิพิสุทธิ์ หงษ์สมบัติ
Sasiphisut Hongsombud

ฝ่ายวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
Research and Development Department, Buriram Community College, Buriram

Corresponding email: malee3000@hotmail.com

Received: 9 July 2021; Revised: 15 August 2021; Accepted: 27 August 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาจำนวน 16 คน หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ ได้มาโดยการสุ่มจำแนกกลุ่ม แบบแผนการทดลองแบบทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 และทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีทดสอบแบบ The Wilcoxon signed - rank test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 83.25/83.33 2) นักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : เอกสารประกอบการสอน, หลักการตลาด, สืบเสาะหาความรู้

ABSTRACT

The purposes of the research were to 1) develop a teaching book in marketing principles subject with a 5-step inquiry learning management which has the efficiency standards as 80/80 2) compare the pre-post study achievement of students who studied using the teaching book in marketing principles subject with a 5-step inquiry learning management, and 3) study students' satisfaction who studied using the teaching book in marketing principles subject with a 5-step inquiry learning management. The samples used in the study were the 16 students in business computer associate degree, third-year in the 1st semester of the 2020 Buriram Community College, obtained by random assignment, experimental research design. The instruments of this study consisted of 1) teaching book in marketing principles subject 2) learning management plan using teaching book in marketing principles subject with a 5-step inquiry learning management 3) test to measure the study achievement in marketing principles subject 4) questionnaire to measure students' satisfaction. The data was analyzed by such statistics as arithmetic means, percentage, standard deviations, efficiency E_1/E_2 , and test hypothesis using The Wilcoxon signed - rank test.

The results showed that 1) The teaching book in marketing principles subject with a 5-step inquiry learning management had efficiency at level 83.25/ 83.33 2) Students who studied using the teaching book in marketing principles subject with a 5-step inquiry learning management had higher post-test achievement than pre-test with significance at .05 level 3) Students who studied using the teaching book in marketing principles subject with a 5-step inquiry learning management had the highest level satisfied.

Keywords: Teaching Book, Marketing Principles, Inquiry

บทนำ

วิทยาลัยชุมชนเป็นสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสถาบันวิทยาลัยชุมชน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กลุ่มเป้าหมายผู้เรียนของวิทยาลัยชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ด้วยสาเหตุความไม่พร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ความยากจน ความไม่สะดวกในการเดินทาง หรือจำเป็นต้องออกมาประกอบอาชีพ ตลอดจนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ หรือประกอบอาชีพแล้วแต่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ดังนั้นผู้เรียนจึงมีความหลากหลาย ด้านวัย อาชีพ และระดับความรู้พื้นฐาน การจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาเป็นพันธกิจหนึ่งของวิทยาลัยชุมชน วัตถุประสงค์เพื่อผลิตนักวิชาชีพระดับต้นที่ปฏิบัติงานได้ และเพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการศึกษาต่อในระดับปริญญา (สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน, 2556) วิทยาลัยชุมชนถือว่าเป็นสถาบันอุดมศึกษา จึงต้องดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education TQF : Hed) ซึ่งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นมาตรฐานเชิงวิชาการที่ทัดเทียมกับสากล เป็นหลักประกันคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้คุณวุฒิในสาขานั้น ๆ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนหรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่ต้องการสามารถพิจารณาจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome: LO) ที่ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

วิชาหลักการตลาดเป็นรายวิชาหนึ่งในหลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจทุกคนต้องเรียน มีปรัชญาของหลักสูตรว่าสร้างโอกาสทางการศึกษาให้สมาชิกชุมชนได้พัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้ชำนาญงานด้านคอมพิวเตอร์ และเพิ่มคุณค่าเพื่อการสร้างสรรคให้เกิดประโยชน์ ในการดำเนินชีวิตและเพิ่มศักยภาพของชุมชนในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมแก่ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งได้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับหลักการของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF) เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และเป็นการประกันคุณภาพผู้เรียนให้แก่สังคม อีกทั้งใช้เป็นหลักอ้างอิงในการพัฒนาหลักสูตรตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดเด่นของสถาบันต่อไป จากการเรียนรู้การสอนวิชาหลักการตลาด ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 พบว่าคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสิ้นสุดการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 42.08 (ระบบบริการการศึกษาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์, 2560) ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ อีกทั้งจากการศึกษาความคิดเห็นต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติวิชาหลักการตลาด ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 พบว่ามีค่าความคิดเห็นต่อผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอยู่ในระดับมาก (3.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก (4.46 และ 4.35) ซึ่งจะสูงกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาคือด้านความรู้ในระดับมาก (3.89) และด้านทฤษฎีวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก (3.74) สำหรับด้านที่น้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านทักษะทางปัญญา (3.21) ในด้านทักษะทางปัญญา สมรรถนะย่อยที่มีค่าน้อยที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพ (2.86) 2) สามารถพัฒนาวิธีการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ (3.04) 3) สามารถสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย (3.21) (ศศิพิสุทธิ์ หงษ์สมบัติ, 2559) นอกจากนั้นสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาหลักการตลาด ยังขาดเอกสารประกอบการสอนที่มีเนื้อหาครอบคลุมหลักสูตรรายวิชา ทำให้การจัดการเรียนการสอนต้องใช้หนังสือและตำราหลายเล่ม ส่งผลให้นักศึกษาขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ ขาดเอกสารสำหรับการอ่านทบทวน อีกทั้งวิชาหลักการตลาดในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นความรู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของคนในยุคศตวรรษที่ 21 ความรู้ทางการตลาดมีส่วนสำคัญในการทำให้คนหรือบริษัทประสบความสำเร็จ แม้แต่องค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร เช่น มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล หน่วยงานราชการ วัด พิพิธภัณฑสถานฯ ยังต้องทำการตลาดและยังเป็นศาสตร์หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์อีกหลายสาขา ดังนั้นการที่จะให้ผู้เรียนที่เรียนวิชาหลักการตลาด สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้ จำเป็นต้องฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาไปสู่การประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

คุณลักษณะของผู้เรียนเป็นผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องทั้งปัจจัยหลายด้าน ทั้งผู้เรียน ผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อม

เป็นต้น จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง พบว่า เอกสารประกอบการสอนถือเป็นสื่อการเรียน การสอนประเภทหนึ่งที่ช่วยอธิบาย เสริมเนื้อหา สรุปประเด็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจใน บทเรียนง่ายขึ้น อีกทั้งสามารถศึกษาด้วยตนเองเมื่อต้องการทบทวน ช่วยให้ผู้สอนมีเอกสารประกอบการ สอนที่มีสาระครอบคลุมหลักสูตรรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550) ได้กล่าวว่า เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนของครู หรือประกอบการเรียนของนักเรียน ในวิชาใดวิชาหนึ่ง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตร กำหนด นอกจากนั้นกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น เป็นการสร้างความรู้ในทฤษฎีการ เรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Psychology) ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิด ประกอบด้วย ขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ สร้างความสนใจ สำรวจและค้นหา อธิบายและลงข้อสรุป ขยายความรู้ และประเมินผล (Bybee & Landes, 1990) จากลำดับขั้นตอนดังกล่าวจะเห็นว่าผู้เรียนสามารถสร้าง ความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง สอดคล้องกับวีณา ประชากุล และ ประสาท เนื่องเฉลิม (2554) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น เน้นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้า หาความรู้ หาเหตุผลจนค้นพบความรู้หรือแนวทางแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง แล้วสรุปผลออกมา เป็นหลักการ หรือวิธีการในการแก้ปัญหาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้

จากปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ความคิดเห็นต่อผลการ เรียนรู้ของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะทางปัญญา เป็นด้านที่ ผู้เรียนมีน้อยที่สุด ผู้เรียนขาดเอกสารประกอบการสอนที่มีเนื้อหาครอบคลุมหลักสูตรรายวิชา และ ธรรมชาติวิชาหลักการตลาดอยู่ในยุคที่พฤติกรรมผู้บริโภค การแข่งขัน เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาซึ่งต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาทางการตลาด เพื่อ รับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สภาพการณ์ดังกล่าวหากไม่ได้รับการแก้ไขและพัฒนา อาจส่งผลเสียทั้งต่อผู้เรียนและส่วนรวมในด้านของการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ ซึ่ง เอกสารประกอบการสอนเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ครอบคลุมหัวข้อและคำอธิบายรายวิชา ที่เป็นหลักประกันว่า ผู้เรียนได้รับเนื้อหาครบถ้วนตามหลักสูตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวัตถุที่เป็นรูปธรรม เป็นการ กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างแนวความคิดด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูง กว่าเดิม ประกอบกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสืบ เสาะหาคำตอบ จนเข้าใจและสามารถสร้างเป็นองค์ความรู้ของตัวเอง เชื่อมโยงความรู้ที่ค้นพบไปสู่ปัญหา ใหม่ที่ยังสงสัย นำไปสู่การสืบเสาะหาความรู้ต่อไป หากดำเนินการครบวงจรเป็นประจำ ผู้เรียนจะสามารถ พัฒนาทักษะทางปัญญา ทั้งการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ ซึ่ง เอกสารประกอบการสอนเมื่อได้ออกแบบร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ก็ จะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปัญญาอย่างสมบูรณ์ และตรงตามที่สังคมต้องใช้ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น สำหรับ นักศึกษาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. พัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบ เสาะหาความรู้ 5 ขั้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ที่เรียนวิชาหลักการตลาด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 ห้อง รวม 77 คน

1.2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 16 คน ที่เรียนวิชาหลักการตลาด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ได้มาโดยการสุ่มจำแนกกลุ่ม (Random Assignment)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด

2.2.2 ความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น

3. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาวิชาหลักการตลาด หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

4.1 เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด

4.2 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักการตลาด โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น

4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด

4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย

5.1 เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด

5.1.1 ศึกษาหลักการสร้างเอกสารประกอบการสอน โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเอกสารประกอบการสอน

5.1.2 วิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเพื่อกำหนดหัวข้อและองค์ประกอบของเนื้อหา วิเคราะห์จุดมุ่งหมายรายวิชาเพื่อให้ได้จุดประสงค์การเรียนรู้

5.1.3 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างเอกสารประกอบการสอน จากตำราวารสาร บทความ ข่าวสาร ของนักวิชาการทางด้านการตลาดที่มีชื่อเสียงทั้งของไทยและต่างประเทศ

5.1.4 สร้างเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด โดยองค์ประกอบเอกสารประกอบการสอนภายในเล่ม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ก) ส่วนนำ ประกอบด้วย ปกนอก ปกใน คำนำ คำชี้แจง สารบัญ รายละเอียดของรายวิชา ข) ส่วนเนื้อหา จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย สารระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ บทนำ เนื้อหา บทสรุป คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง ค) ส่วนท้าย ประกอบด้วย ประวัติย่อผู้เรียบเรียง

5.1.5 ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยนำเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย วัตถุประสงค์และประเมินผล จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน พิจารณาประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องของเอกสารประกอบการสอน ในด้านเนื้อหา การใช้ภาษา การนำไปใช้ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) และหาค่าเฉลี่ยโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) ผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน พบว่า เอกสารประกอบการสอนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62

5.1.6 นำเอกสารประกอบการสอน ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ไปหาประสิทธิภาพกับนักศึกษาที่เรียนวิชาหลักการตลาดในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) การหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยว 1:1 (Individual Tryout) จำนวน 3 คน เป็นนักศึกษาที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน ทำการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างเรียน (E_1) และทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E_2) ผลการทดลองพบว่า เอกสารประกอบการสอนมีประสิทธิภาพ 80.55/81.11 และเอกสารประกอบการสอนมีข้อบกพร่องในเรื่องภาพประกอบมีน้อย จึงทำการปรับปรุง แล้วนำไปทดลองกับกลุ่มย่อย

2) การหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มย่อย 1:10 (Small Group Tryout) จำนวน 10 คน เป็นนักศึกษาที่เรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 4 คน และอ่อน 3 คน ทำการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างเรียน (E_1) และทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E_2) ผลการทดลองพบว่า เอกสารประกอบการสอนมีประสิทธิภาพ 81.47/82.33 และเอกสารประกอบการสอนมีข้อบกพร่องในเรื่องเนื้อหาบางเรื่องมีรายละเอียดค่อนข้างน้อย จึงทำการปรับปรุง แล้วนำไปทดลองภาคสนาม

3) การหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม 1:100 (Field Tryout) นำเอกสารประกอบการสอน ไปทดลองกับนักศึกษาที่เรียนวิชาหลักการตลาดในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทั้งชั้นเรียน จำนวน 15 คน ทำการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างเรียน (E_1) และทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E_2) ผลการทดลองพบว่า เอกสารประกอบการสอน มีประสิทธิภาพ 83.09/83.11

5.1.7 จัดทำเอกสารประกอบการสอนที่สมบูรณ์ แล้วไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 16 คน ที่เรียนวิชาหลักการตลาด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

5.2 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักการตลาด โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชา หลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น

5.2.1 ศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556

5.2.2 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาหลักการตลาด หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556

5.2.3 ศึกษาหลักการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการสอน ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น

5.2.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักการตลาด โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น จำนวน 15 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลา 45 คาบ (1 แผน 3 คาบ : 1 คาบ 50 นาที) ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ก) สารระสำคัญ ข) จุดประสงค์การเรียนรู้ ค) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ง) สารการเรียนรู้ จ) กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการสอน ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การสร้างความสนใจ ขั้นที่ 2 การสำรวจและค้นหา ขั้นที่ 3 การอธิบายและลงข้อสรุป ขั้นที่ 4 การขยายความรู้ ขั้นที่ 5 การประเมินผล ฉ) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ช) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซ) กิจกรรมเสนอแนะ ฉ) บันทึกล้างการสอน ญ) ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

5.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักการตลาด ที่สร้างขึ้นเสนอต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย วัดผลและประเมินผล จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน พิจารณาความเหมาะสมของสารระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักการตลาด มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด

5.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักการตลาด ที่ผ่านการตรวจพิจารณาแล้ว ไปแก้ไขปรับปรุงตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ และนำไปทดลองใช้ร่วมกับเอกสารประกอบการสอน สำหรับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาผลการใช้ว่ามีความเหมาะสมกับนักศึกษาหรือไม่ เพียงใด

5.2.7 ปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักการตลาด

5.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด

5.3.1 ศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556

5.3.2 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาหลักการตลาด ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา จุดมุ่งหมายรายวิชา จากหลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556

5.3.3 ศึกษาหลักเกณฑ์ ทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผล

5.3.4 วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมและกำหนดจำนวนข้อของข้อสอบ ให้ครอบคลุมหัวข้อ เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

5.3.5 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหลักการตลาด ลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 70 ข้อ

5.3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาเพื่อตรวจสอบลักษณะการใช้คำถาม ตัวเลือก ความสอดคล้องของพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความถูกต้องด้านภาษา และความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหลักการตลาด จำนวน 70 ข้อ หลังจากหาค่า IOC แล้ว มีข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 จำนวน 5 ข้อ ดังนั้นจึงเหลือข้อที่คัดเลือกไว้ จำนวน 65 ข้อ

5.3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาดที่ได้คัดเลือกไว้ จำนวน 65 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักศึกษา (Tryout) วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ ที่ได้เรียนวิชาหลักการตลาดมาแล้วในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 แต่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1) นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบรายข้อ แล้วคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ในการคัดเลือกครั้งนี้แบบทดสอบมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.35-0.75 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด และแบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30-0.70 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นจึงมีข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้จำนวน 60 ข้อ โดยข้อสอบที่คัดเลือกไว้ระดับพฤติกรรมด้านจำ จำนวน 15 ข้อ ด้านความเข้าใจ จำนวน 23 ข้อ ด้านการประยุกต์ใช้ จำนวน 11 ข้อ ด้านการวิเคราะห์ จำนวน 6 ข้อ และด้านการประเมินค่า จำนวน 5 ข้อ

2) นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

5.3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด มาจัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

5.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น

5.4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

5.4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 15 ข้อ

สอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเอกสารประกอบการสอน จำนวน 5 ข้อ ด้านบทบาทผู้สอน จำนวน 5 ข้อ และ ด้านบทบาทผู้เรียน จำนวน 5 ข้อ

5.4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ภาษาที่ใช้ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้นหรือไม่ โดยประเมินความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และ เลือกรายการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป ได้ค่าความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ

5.4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ทดลองใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พบว่าดัชนีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73 จากการหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

5.4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ มาจัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

6.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา หลัก การตลาด จำนวน 60 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที กับนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน บันทึกคะแนนก่อนเรียน โดยใช้แบบบันทึกคะแนนก่อนเรียน

6.2 ดำเนินการทดลอง โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับ กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน ทำการ ทดลองเป็นเวลา 45 คาบ (1 แผน ใช้เวลา 3 คาบ) โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง

6.3 ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลัก การตลาด จำนวน 60 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที บันทึกคะแนนหลังเรียนโดยใช้แบบบันทึกคะแนนหลังเรียน

6.4 สอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น โดยใช้แบบสอบถามความพึง พอใจ จำนวน 15 ข้อ

6.5 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 และทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีทดสอบแบบ The Wilcoxon signed - rank test

ผลการดำเนินงานวิจัย

1. ผลการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

กลุ่มทดลอง	คะแนนความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างเรียน (คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลัง เรียน/คำถามทบทวน)	คะแนนผลลัพธ์หลัง เรียน	E_1 / E_2
	ร้อยละ (E_1)	ร้อยละ (E_2)	
16 คน	83.25	83.33	83.25/83.33

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น พบว่า มีประสิทธิภาพ 83.25/83.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีทดสอบแบบ The Wilcoxon signed - rank test

กลุ่มตัวอย่างทดลอง	N	Z	Asymp. Sig (2-tailed)
posttest-pretest scores	16	-3.573 ^a	0.000

จากตารางที่ 2 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีทดสอบแบบ The Wilcoxon signed - rank test ได้ค่า Z เท่ากับ 3.573 ค่า Asymp. Sig (2-tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน

ข้อ	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านเอกสารประกอบการสอน			
1.1	เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.73	0.46	มากที่สุด
1.2	เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน	4.47	0.52	มาก
1.3	เนื้อหาน่าสนใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.40	0.51	มาก
1.4	เอกสารประกอบการสอนสามารถทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง	4.60	0.51	มากที่สุด
1.5	เอกสารประกอบการสอนร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน	4.53	0.52	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.55	0.50	มากที่สุด
2	ด้านบทบาทผู้สอน			
2.1	ผู้สอนตั้งคำถามและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายอย่างมีอิสระ ขณะมีการเรียนการสอน	4.47	0.52	มาก
2.2	ผู้สอนเต็มใจตอบคำถามและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	4.53	0.52	มากที่สุด
2.3	การเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์และแก้ปัญหา	4.60	0.51	มากที่สุด
2.4	ผู้สอนตัดสินผลการเรียนการสอนด้วยความยุติธรรม	4.53	0.52	มากที่สุด
2.5	การเรียนการสอนมีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายน่าสนใจ	4.47	0.52	มาก
เฉลี่ย		4.52	0.52	มากที่สุด
3	ด้านบทบาทผู้เรียน			
3.1	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน	4.47	0.52	มาก
3.2	การเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนตนเองในการแสวงหา ความรู้	4.40	0.51	มาก
3.3	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.53	0.52	มากที่สุด
3.4	การเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.47	0.52	มาก
3.5	ผู้เรียนได้อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้น เรียน	4.47	0.52	มาก
เฉลี่ย		4.47	0.52	มาก
รวมเฉลี่ย		4.51	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเอกสารประกอบการสอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.50) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.73, S.D. = 0.46) รองลงมาคือด้านบทบาทผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.52) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์และแก้ปัญหา ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.51) และด้านบทบาทผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.52) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.52)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น พบว่าเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดมีประสิทธิภาพ 83.25/83.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ทั้งนี้เพราะเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้น มีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมครบถ้วนตามหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ เรียงลำดับต่อเนื่องกันจากง่ายไปหายาก และมีรูปภาพประกอบ อีกทั้งยังได้ผ่านการหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและมีการทดลองใช้ก่อนนำมาใช้จริง ซึ่งในแต่ละขั้นตอนได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอย่างต่อเนื่อง จึงเกิดการพัฒนาขึ้นมาเป็นลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียงแพน อุพทอง (2561) ได้ศึกษาการสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน รายวิชาการตลาดบริการ ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการสอนวิชาการตลาดบริการมีประสิทธิภาพ 82.01/81.34 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ทั้งนี้เพราะเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้น เริ่มจากการหลักสูตรและศึกษาจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา และนำไปประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญทิพ บุญเยี่ยม และปัญญณัฐ ศักดิ์สิทธิ์านุกภาพ (2560) ได้ศึกษาการสร้างและการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ 80.05/82.65 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ทั้งนี้เพราะเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้น มีเนื้อหาที่น่าสนใจ ใช้ภาษาที่ง่าย และสอดคล้องกับบริบทที่ใกล้ตัวคือท้องถิ่นของตนเอง

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะใช้การตั้งคำถาม และให้ผู้เรียนสืบเสาะ ค้นคว้าหาข้อมูล จนค้นพบคำตอบและสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาได้ด้วยตนเอง และมีการนำเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดที่พัฒนาขึ้นเป็นสื่อใช้ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

เห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้เป็นรูปธรรม มีเอกสารสำหรับบทวนเนื้อหา สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งในและนอกเวลาเรียน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน สอดคล้องกับ สุคนธ์ สิ้นพานนท์ (2560) กล่าวว่า วิธีสอนแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้เป็นรูปแบบการสอน โดยเน้นการปฏิบัติจริง มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน เสริมสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการขั้นตอนอย่างเป็นวัฏจักร เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับประสบการณ์ หรือความรู้เดิมให้เป็นองค์ความรู้ หรือแนวคิดของผู้เรียนเอง สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนรรทมพร สุทธิสาร และ อัมพร วิจารณ์(2564) ได้ศึกษา การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับงานวิจัยของ อนรรทมพร สุทธิสาร และ อัมพร วิจารณ์(2564) ได้ศึกษา การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษาวิทยาศาสตร์ เรื่อง เซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนได้ให้ผู้เรียนช่วยกันสืบค้นทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิก มีกล่องคำถามที่คอยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะ จึงทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา เชื้อกุล (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนได้ให้ผู้เรียนมีการทำงานร่วมกันอย่างมีกระบวนการ ช่วยกันค้นหาคำตอบ มีการปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม ร่วมกันตัดสินใจและแก้ปัญหาในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชา หลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งยังให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์และสรุปผล และผู้เรียนมีเอกสารประกอบการสอนช่วยสร้างความเข้าใจด้วยตนเองได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ ภูถนนวนอก (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ส 33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารະหน้าທີ່พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการเรียนที่พัฒนาขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การเรียนการสอนมีกิจกรรมที่หลากหลายฝึกทั้งทักษะการคิด การอ่าน และการเขียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันท์ บริกล (2555) ได้ศึกษา การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับการใช้เอกสารประกอบการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับการใช้เอกสารประกอบการเรียนในระดับมาก ทั้งนี้เพราะมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ใกล้ตัว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ก่อนการนำเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ไปใช้กับการเรียนการสอน ผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการใช้เอกสารประกอบการสอน ให้นักศึกษาได้รับทราบ

1.2 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วม เป็นต้นว่า การนำเข้าสู่บทเรียนมีการตั้งคำถามที่น่าสนใจ ผู้สอนควรให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน เป็นต้นว่าการให้คำแนะนำ ดูแล ติดตาม สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมอย่างใกล้ชิด รวมทั้งการให้เวลากับนักศึกษาในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหาอย่างถ่องแท้

1.3 ควรแจ้งผลการประเมินการเรียนรู้กับนักศึกษาทุกครั้งหลังจากการปฏิบัติกิจกรรมเสร็จสิ้น โดยบอกจุดเด่น จุดด้อยของผลงานหรือชิ้นงานของนักศึกษา รวมทั้งเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นข้อมูลให้นักศึกษาได้มีการพัฒนา ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

1.4 การจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรจะเน้นพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรกำหนด

2. ข้อเสนอแนะในการทบทวนครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นร่วมกับเทคนิคอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการวิจัยศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมหรือสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ ให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นอยากที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3 ควรมีการวิจัยการพัฒนาทักษะอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากผลการใช้เอกสารประกอบการสอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น เช่น ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะความคิดเชิงนวัตกรรม

เอกสารอ้างอิง

ธัญทิพ บุญเยี่ยม, และ ปัญญณ์รัฐ ศักดิ์สีทาณูภาพ. (2560). การสร้างและการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่น. *วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 1(2), 113-124.

นับ บริกิล. (2555). *การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับการใช้เอกสารประกอบการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยทักษิณ.

<http://kb.tsu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/2377/1/%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%9A%20%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B>

ประเสริฐ ภูถนนวนอก. (2561). การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคมโดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารการจัดการเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(1), 109-121.

- เพียงแพน อุปทอง. (2561, 20 มีนาคม). *การสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน รายวิชาการตลาดบริการ* [Paper presentation]. การประชุมวิชาการและนำเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9 Local & Global Sustainability : Meeting the Challenges & Sharing the Solutions. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ.
- ระบบบริการการศึกษาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์. (2560). งานทะเบียน วัตถุประสงค์ และประเมินผลนักศึกษา. วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์. <http://register.bcca.go.th/bcca/index.php/Mj8fGxvZ2lu>.
- วีณา ประชากุล และ ประสาท เนื่องเฉลิม. (2554). *รูปแบบการเรียนการสอน*. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศศิพิสุทธิ์ หงษ์สมบัติ. (2559). *การศึกษาผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติวิชาหลักการตลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559*. วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์.
- สุนันท์ สิ้นพานนท์. (2560). *ครูยุคใหม่ กับการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษา 4.0* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควิธีคิด.
- สุจิตรา เชื้อกุล. (2559). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติ ของสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนเรศวร. http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2018_03_30_11_17_26.pdf
- สุวิทย์ มูลคำ และ สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). *การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อน วิทยฐานะ*. ภาพพิมพ์.
- สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน. (2556). *การจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรอบ นโยบายและแนวทางการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและบริการวิชาการของวิทยาลัย ชุมชน*. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- อนรรฆพร สุทธิสาร, และ อัมพร วัจนะ. (2564). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชา วิทยาศาสตร์ เรื่อง เซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา ความรู้ 5E*. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 11(1), 244-259.
- Bybee, R., & Landes, M. (1990). Science for life and living: An elementary school science program from Biological Sciences Improvement Study (BSCS). *The American Biology Teacher*, 52(2), 92 –98.